

Factors d'èxit i fracàs

dels resultats PISA a diferents països:

Què en podem aprendre?

Ferran Ferrer

Catedràtic d'Educació Comparada (UAB)

3 de novembre 2006, Barcelona

Presentació

- PISA-2003: característiques i resultats més rellevants
- Factors d'èxit escolar a PISA
- Aprenentatges per Catalunya: reflexions i propostes

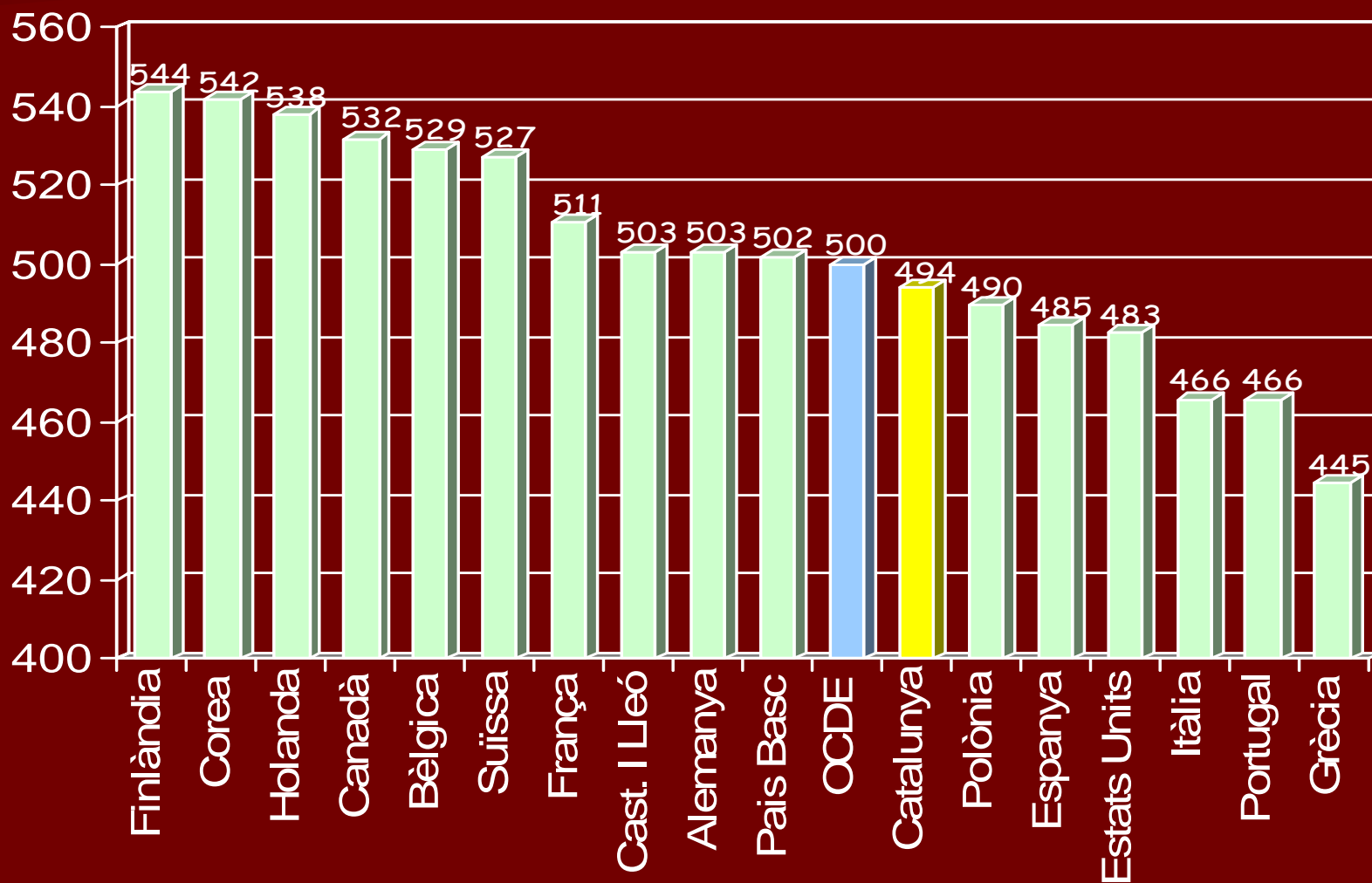
Característiques de l'estudi PISA

- **Objectiu:** l'aprenentatge al llarg de la vida
- **Destinataris:** alumnes 15 anys escolaritzats
- **Continguts:** competència lectora, matemàtiques, ciències i resolució de problemes. *Context.*
- **Instrument:** proves de llapis i paper. Caràcter aplicat
- **Representativitat:** 41 països
- **Transparència i rigor metodològic**

Resultats rellevants, PISA-2003 (I)

- Excel·lència educativa *vs.* mediocritat educativa
- Equitat educativa *vs.* desigualtat educativa
- Qualitat educativa: excel·lència + equitat

Rendiment global en matemàtiques

Estudiants amb alt nivell de competència matemàtica: nivells 5 i 6, PISA-2003

- Bèlgica: 26,5
- Holanda: 25,5
- Corea: 24,8
- Finlàndia: 23,4
- Suïssa: 21,2
- Canadà: 20,3
- Alemanya: 16,3
- França: 15,1

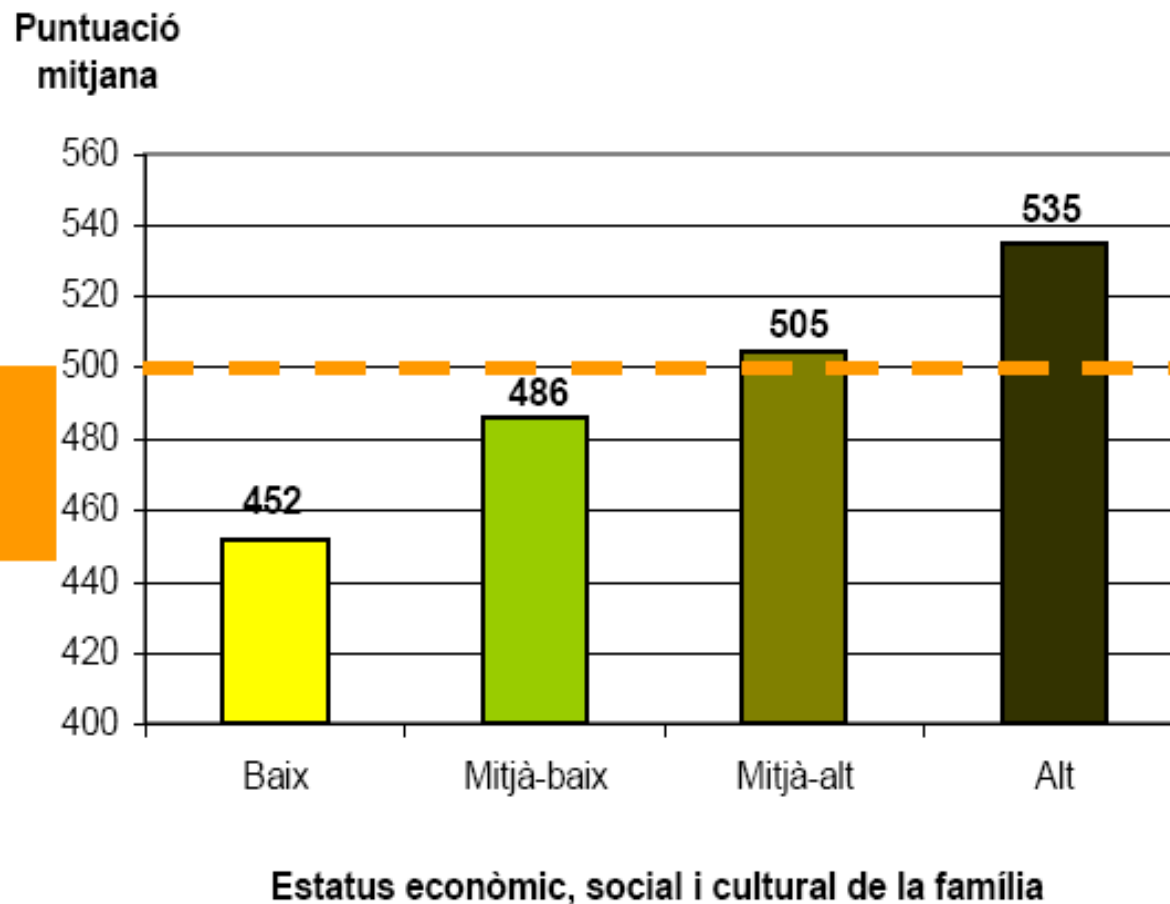
- OCDE: 13,1
- Polònia: 10,1
- Estats Units: 10
- Catalunya: 8,9
- Espanya: 7,9
- Itàlia: 7
- Portugal: 5,4
- Grècia: 4

Estudiants amb baix nivell de competència matemàtica: nivells -1, 1 PISA-2003

- Finlàndia: 6,8
- Corea: 9,6
- Canadà: 10,1
- Holanda: 11
- Suïssa: 14,5
- Bèlgica: 16,5
- França: 16,6
- Catalunya: 19

- Alemanya: 21,6
- Polònia: 22
- Espanya: 23
- OCDE: 25,6
- Estats Units: 25,7
- Portugal: 30,1
- Itàlia: 31,9
- Grècia: 39

Resultats i estatus socioeconòmic i cultural de la família

Els nois i les noies de famílies d'estatus socioeconòmic i cultural alt obtenen 70 punts més en matemàtiques que els de famílies d'estatus socioeconòmic cultural baix

Gràfic 6. Puntuació mitjana en matemàtiques en funció de l'estatus econòmic, social i cultural de la família.

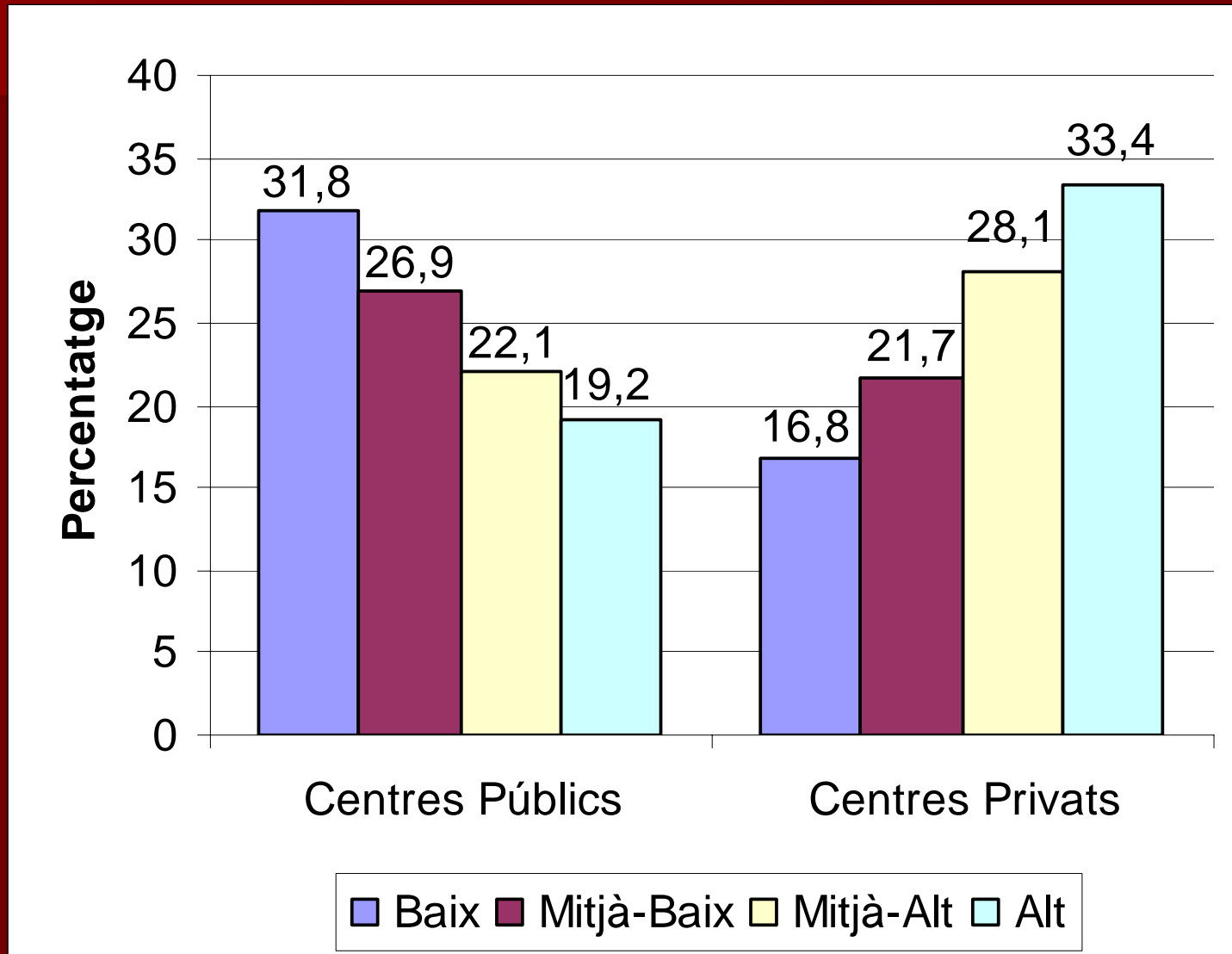

Resultats i titularitat dels centres

Rendiment acadèmic per titularitat de centre

Matèries	Nivells acadèmic	Mitjana
Matemàtiques	Públic	479
	Privat	508
Comprensió lectora	Públic	465
	Privat	499
Ciències	Públic	488
	Privat	516
Resolució de problemes	Públic	475
	Privat	510

Distribució d'estudiants a centres públics i privats segons nivell socioeconòmic i cultural

Factors d'èxit escolar

- Primeres aproximacions:
  - multiplicitat de factors
  - pes variable dels factors segons context
  - dificultats de mesurar l'impacte a mig i llarg termini
- Tipologia de factors:
  - context
  - sistema educatiu
  - escola
  - aula

Factors de context

- Importància social de l'educació i formació
- La família i els aprenentatges escolars (espais i esforços)
- L'esforç com a valor social col·lectiu i individual
- Preocupació per la infància

Factors de sistema educatiu

- Formació del professorat
- Inversió en educació
- Descentralització ... autonomia escolar
- Organització curricular
- Atenció a la infància

Factors d'escola

- Professorat: implicació personal i innovació
- Índex de repetició baix
- Agrupació flexible per nivells... no itineraris
- Responsabilització dels resultats per part de l'escola

Factors d'aula

- Clima d'aprenentatge
- Importància de la memòria i del càlcul mental
- Valor de l'esforç
- El llibre de text com eix vertebrador

Aprenentatges per Catalunya: reflexions i propostes (I)

Per a la política educativa:

- Prioritat a l'educació
- Defensa de l'equitat
- Importància de la comparació intranacional

Aprenentatges per Catalunya: reflexions i propostes (II)

Per a l'administració educativa

- Us de PISA pel diagnòstic
- Avaluació, també, com a retorn de la informació a la comunitat educativa i a la ciutadania
- Transparència de les dades
- L'administració educativa al servei dels ciutadans... no només dels governs

Aprenentatges per Catalunya: reflexions i propostes (III)

Per als centres educatius:

- Direccions professionalitzades
- Professorat amb alt nivell de dedicació i implicació professional
- Organització d'activitats centrades en els alumnes amb més dificultats
- Més hores de classe... per fer què?
- Renovació Curricular... importància del 3L

Aprenentatges per Catalunya: reflexions i propostes (IV)

Per a la pràctica a les aules:

- Clima d'aula per l'aprenentatge
- Atenció més individualitzada
- Més càlcul mental i més lectura lliure
- L'avaluació, també, com estratègia d'aprenentatge

Aprenentatges per Catalunya: reflexions i propostes (V)

Per a les famílies:

- Donar valor i teneir respecte envers l'educació i l'escola
- Visió del professor com a professional de l'educació
- Incentivació i acompanyament en els aprenentatges escolars del seus fills...